

KIVONAT

Dr. Forró-Rózsa Eszter

2024

Magyar majoránna (*Majoranna hortensis* Mönch.) fejlődési ütemének vizsgálata statisztikai módszerekkel

Dr. Forró-Rózsa Eszter

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzés - levelező

Kertészettudományi intézet Gyógy- és Aromanövények Tanszék

Belső témavezető: Dr. Cseh Eszter, egyetemi adjunktus, Kertészettudományi intézet Gyógy- és Aromanövények Tanszék

Dolgozatomban a majoránna (*Majoranna hortensis* Mönch) növekedési ütemének vizsgálatát mutatom be. Munkám és tanulmányaim során számos kísérlet beállításában és kiértékelésében vettem részt, így mikor a Kertészettudományi Intézetben felajánlották a lehetőséget, hogy részt vehetek ebben is, örömmel választottam ezt szakdolgozatom témájául. A majoránna nemcsak fűszernövényként jelentős, hanem az utóbbi időkben megfigyelték az asztmatikus tünetekre gyakorolt pozitív hatását, így várhatóan a közeljövőben gyógyszer alapanyagként is jelentős szerepet fog betölteni.

A kísérleteket a Magyar Agrár és Élelmiszer-tudományi Egyetem Georgikon Campusának Kertészettudományi Intézetében végeztem Keszthelyen. Kétféle szaporítási technikával dolgoztunk a kísérletek során, célunk egy egységes növényállomány kialakítása volt, hiszen ez elengedhetetlen a megfelelő minőségi és mennyiségi követelményeknek való megfeleléshez. A kísérletek során 'Magyar' fajtájú majoránna magokat vetettünk, majd tűzdelés nélküliállományokat hasonlítottunk össze a vizsgálatok során. A kísérleti területünkön 4 kisebb, azonos méretű - 1 nm nagyságú - parcellát alakítottunk ki. Az első betakarításig hetente, majd két hetente végeztük el az állomány-felvételezéseket és növények magasságának mérését.

Megállapítottuk, hogy a tűzdeléssel ültetett állomány vitalitása jóval nagyobb a kezdeti időszakban, mint a tűzdelés nélküli állományé. A növekedésük már vegetációs időszak elején is homogénebb és kiszámíthatóbb, mint a tűzdelés nélküli egyedeké. A vizsgálatba vont parcellák között a tűzdeléssel és a tűzdelés nélküli parcellák közül csak egy terület mutatott heterogenitást a másik háromhoz képest, mely különbségét megtartotta az egész vizsgálati időszak alatt. Jóval alacsonyabb értékeket mutatott.

Illóolaj tartalom vizsgálatánál megállapítottuk, hogy hiába takarítottunk be nagyobb zöldtömeget, az illóolaj tartalom nem követte ezt a növekvő tendenciát. Az első betakarítás

során ugyan harmad akkora mennyiséget takarítottunk be, az illóolaj tartalom vizsgálat mégis magasabb értékeket eredményezett.

Összességében megállapítható, hogy a tűzdelte állomány jóval homogénebb volt a tűzdelés nélküli állománynál. Tűzdelés nélkül a kezdeti lassabb növekedés és kisebb vitalitás miatt az egységes növényállományt nehezebben lehet biztosítani, ezért kiszámíthatatlanabb a fejlődés és a növények illóolaj tartalma, és illóolaj összetétele is.

Ugyan a szakirodalom direktvetést és palántázást ír, mint vetési technológia, azonban tapasztalataink szerint a tűzdelés ugyan egy plusz lépés a növények nevelésében, mely többlet költséggel jár, mégis megállapítható, hogy ezzel a módszerrel életképesebb, egyöntetűbb állományt tudunk nevelni a kezdeti időszaktól fogva.